Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru afaceri externe

2025/2256(INI)

6.2.2026

PROIECT DE RAPORT

referitor la Raportul Comisiei pe 2025 privind Turcia
(2025/2256(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportor: Nacho Sánchez Amor

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

EXPUNERE DE MOTIVE 9

ANEXĂ: DECLARAȚIE PRIVIND CONTRIBUȚIILE 10

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la Raportul Comisiei pe 2025 privind Turcia

(2025/2256(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere concluziile Consiliului European din 17 și 18 aprilie 2024, 30 iunie 2023, 23 iunie 2022, 24 iunie 2021 și 12 decembrie 2019, precum și toate concluziile precedente pertinente ale Consiliului și ale Consiliului European,

– având în vedere apartenența Turciei la Consiliul Europei și la NATO,

– având în vedere Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Turcia privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală[1] (Acordul de readmisie UE-Turcia),

– având în vedere declarația membrilor Consiliului European din 25 martie 2021 privind Turcia,

– având în vedere declarațiile UE-Turcia din 18 martie 2016 și 29 noiembrie 2015 ale Consiliului European,

– având în vedere Cadrul de negociere al UE cu Turcia din 3 octombrie 2005,

– având în vedere declarația Comunității Europene și a statelor sale membre din 21 septembrie 2005 ca urmare a declarației făcute de Turcia la semnarea Protocolului adițional la Acordul de la Ankara la 29 iulie 2005,

– având în vedere concluziile Consiliului din 11 decembrie 2006 și 6 martie 2020, precum și concluziile Președinției Consiliului European de la Copenhaga din 21 și 22 iunie 1993, cunoscute și sub denumirea de criteriile de la Copenhaga,

– având în vedere concluziile Consiliului din 16 decembrie 2025, 17 decembrie 2024 și din 12 decembrie 2023 referitoare la extindere,

– având în vedere dreptul internațional al mării și Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690), și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Turcia” (SWD(2024)0756),

– având în vedere Raportul special 06/2024 al Curții de Conturi Europene din 24 aprilie 2024 intitulat „Instrumentul pentru refugiații din Turcia – Efecte benefice

[1] JO L 134, 7.5.2014, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/252/oj.

pentru refugiați și comunitățile-gazdă, dar impactul și sustenabilitatea nu sunt încă asigurate”,

– având în vedere comunicările comune ale Comisiei și ale Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 29 noiembrie 2023 (JOIN(2023)0050) și din 22 martie 2021 (JOIN(2021)0008) privind situația relațiilor politice, economice și comerciale UE-Turcia,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 25 septembrie 2025 intitulată „Al nouălea raport anual privind Instrumentul pentru refugiații din Turcia” (COM(2025)0517),

– având în vedere principiile fundamentale ale dreptului internațional și Carta ONU, acordurile la nivel înalt din 1977 și 1979 dintre liderii celor două comunități din Cipru, precum și rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU referitoare la Cipru, inclusiv Rezoluția 186 (1964) din 4 martie 1964, care reafirmă suveranitatea Republicii Cipru, Rezoluția 550 (1984) din 11 mai 1984 privind acțiunile secesioniste din Cipru, Rezoluția 789 (1992) din 25 noiembrie 1992 și Rezoluția 2537 (2020) din 28 iulie 2020 privind Forța ONU de menținere a păcii în Cipru (UNFICYP),

– având în vedere articolul 46 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), care prevede că părțile contractante se angajează să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) în toate cauzele în care sunt părți, și obligația subsecventă a Turciei de a pune în aplicare toate hotărârile acesteia,

– având în vedere rezoluțiile pertinente ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei,

– având în vedere Declarația 12 (2025) a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei din 27 martie 2025, intitulată „Demiterea primarilor în Turcia”,

– având în vedere raportul adoptat de Comisia de la Veneția a Consiliului Europei în cadrul sesiunii sale din 9 și 10 octombrie 2025 privind impactul arestării preventive a primarilor asupra exercitării guvernanței democratice locale,

– având în vedere clasamentul mondial al libertății presei din 2025 publicat de organizația Reporteri fără Frontiere,

– având în vedere indicele de percepție a corupției pentru 2024 publicat de organizația Transparency International,

– având în vedere documentul Fondului Monetar Internațional (FMI) din 22 noiembrie 2025 intitulat „Republica Turcia: Declarația finală a personalului privind misiunea din 2025 în temeiul articolului IV”,

– având în vedere declarația UNESCO din 10 iulie 2020 privind Sfânta Sofia și deciziile relevante ale Comitetului Patrimoniului Mondial al UNESCO, 44 COM 7B.58 (2021) și 45 COM 7B.58 (2023) privind zonele istorice din Istanbul, adoptate în cadrul celei de-a 44-a și, respectiv, al celei de-a 45-a sesiuni,

– având în vedere toate rezoluțiile sale anterioare referitoare la Turcia,

– având în vedere rezoluția sa din 29 februarie 2024 referitoare la aprofundarea integrării UE în vederea extinderilor viitoare[2],

– având în vedere rezoluțiile sale referitoare la Cipru,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0000/2025),

A. întrucât Turcia rămâne o țară candidată la aderarea la UE, iar aderarea la UE rămâne obiectivul politic declarat în repetate rânduri al guvernului turc, deși decalajul dintre valorile și interesele Turciei și cele ale UE continuă să crească;

B. întrucât, în cel mai recent raport al său privind progresele înregistrate din 2025, Comisia a identificat din nou în Turcia un regres grav în ceea ce privește statul de drept și o deteriorare a situației drepturilor omului și a ridicat semne de întrebare cu privire la respectarea principiilor democratice de bază;

C. întrucât perioada recentă a fost marcată de o deteriorare gravă a democrației locale în Turcia;

D. întrucât Turcia este membră a Consiliului Europei și, prin urmare, este obligată să respecte hotărârile CEDO;

E. întrucât Turcia trece printr-un proces politic intitulat „Turcia fără terorism”, cu scopul de a pune capăt violenței politice și conflictului kurd;

F. întrucât, dincolo de procesul de aderare, este necesar un angajament constructiv în relațiile UE-Turcia;

G. întrucât Turcia continuă să găzduiască una dintre cele mai mari populații de refugiați din lume;

H. întrucât alinierea Turciei la politica externă și de securitate comună a UE a atins un minim istoric de 4 %;

I. întrucât relația comercială dintre UE și Turcia este deosebit de extinsă, Turcia fiind al cincilea partener comercial al UE ca importanță, iar UE fiind cel mai important partener comercial al Turciei,

Angajamentul față de aderarea la UE

1. reafirmă aprecierea sa pentru aspirațiile de lungă durată ale societății civile turce în ceea ce privește aderarea la Uniunea Europeană, în ciuda lipsei persistente de progrese;

2. subliniază caracterul normativ și netranzacțional al procesului de aderare la UE, care este condiționat de îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga și nu este obligat să respecte niciun termen;

[2] JO C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

3. constată cu regret că, în pofida declarațiilor repetate ale guvernului turc de a-și relua angajamentul față de obiectivul de aderare la UE, nu au fost abordate preocupări serioase cu privire la deficiențele care afectează procesul de aderare; consideră că acesta este un semnal clar al lipsei unui angajament real din partea guvernului turc de a relansa procesul de aderare;

4. invită guvernul turc să treacă de la retorică la acțiune și să abordeze deficiențele persistente în domeniul statului de drept și al libertăților fundamentale;

5. reafirmă, cu toate acestea, că, deși procesul de aderare stagnează din 2018, Turcia rămâne un partener strategic și un aliat al NATO, precum și o țară cu care UE are relații complexe în domeniile securității, comerțului, economiei și migrației;

6. este profund îngrijorat de tăcerea altor instituții ale UE și a multor state membre ale UE în fața erodării statului de drept în Turcia;

Esența procesului de aderare: democrația, statul de drept și drepturile fundamentale

7. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la erodarea continuă și gravă a statului de drept și a independenței sistemului judiciar din Turcia, în cadrul unei interpretări autoritare adânc înrădăcinate a sistemului prezidențial;

8. regretă utilizarea pe scară largă a standardelor duble în sistemul judiciar;

9. invită din nou Turcia să pună în aplicare pe deplin toate hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, în conformitate cu articolul 46 din CEDO și în concordanță cu obligațiile necondiționate care decurg din articolul 90 din Constituția Turciei;

10. este profund îngrijorat de criza constituțională tot mai mare din Turcia cauzată de refuzul instanțelor de drept comun de a respecta hotărârile obligatorii ale Curții Constituționale sau alte decizii ale instanțelor judiciare superioare relevante;

11. regretă că partidele politice și membrii opoziției continuă să fie vizați și supuși la presiuni tot mai mari; condamnă din nou cu fermitate continuarea detenției și demiterea din funcție a primarului municipalității metropolitane Istanbul, Ekrem İmamoğlu, din Partidul Popular Republican (CHP);

12. este profund îngrijorat de deteriorarea în continuare a democrației locale în Turcia; condamnă cu fermitate demiterea și arestarea a 28 de primari aleși din partidele de opoziție și a zeci de funcționari locali, precum și înlocuirea a 11 primari cu administratori numiți de guvern;

13. continuă să regrete urmărirea penală, cenzura și hărțuirea la care sunt supuși în continuare ziariștii și mass-media independentă;

14. rămâne profund îngrijorat de situația drepturilor femeilor și, în special, de nivelul ridicat al violenței de gen și de incidența ridicată a feminicidului în Turcia;

15. condamnă în continuare încălcările continue și absența protecției drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBTI+ în Turcia;

16. felicită autoritățile și partidele politice turce pentru eforturile lor în contextul inițiativei în curs „Turcia fără terorism”; regretă, cu toate acestea, lipsa unor acțiuni prompte și decisive din partea guvernului turc;

Reforme socioeconomice și în materie de sustenabilitate

17. salută programul de stabilizare macroeconomică și de reformă în curs al autorităților turce, precum și angajamentul acestora de a reduce inflația, protejând în același timp creșterea economică;

18. observă că erodarea continuă a statului de drept și a securității juridice va avea în mod inevitabil un impact asupra încrederii investitorilor și asupra economiei;

19. invită autoritățile turce să pună în aplicare obligațiile internaționale ale Turciei în ceea ce privește combaterea corupției, în special Convenția ONU împotriva corupției și convențiile relevante ale Consiliului Europei;

Cooperarea regională și relațiile de bună vecinătate

20. continuă să elogieze Turcia pentru că găzduiește circa 2,7 milioane de refugiați, inclusiv 2,3 milioane de sirieni aflați sub protecție temporară;

21. salută dialogul continuu dintre Grecia și Turcia, care poate promova un mediu constructiv și o detensionare suplimentară în estul Mării Mediterane;

22. își reafirmă cu convingere opinia că singura soluție la problema Ciprului este un acord echitabil, cuprinzător, viabil și democratic, în cadrul convenit de ONU, pe baza unei federații bicomunitare, bizonale, cu o singură personalitate juridică internațională, o singură suveranitate, o singură cetățenie și egalitate politică;

23. subliniază importanța crucială a consolidării cooperării dintre UE și Turcia în chestiuni de securitate la nivel mondial, în special în peisajul geopolitic în schimbare și al potențialelor modificări ale politicii externe a SUA;

24. regretă alinierea scăzută a Turciei la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE, care a scăzut de la 6 % în 2024 la un nivel minim record de 4 % în 2025;

Relațiile mai ample UE-Turcia

25. își reiterează convingerea fermă că, dincolo de procesul de aderare, care se află în prezent într-un impas din cauza absenței reformelor democratice, Turcia este o țară cu relevanță strategică; subliniază că este important să se mențină un dialog constructiv și să se aprofundeze cooperarea în domenii de interes strategic reciproc;

26. sprijină aprofundarea agendei privind conectivitatea cu Turcia în domeniile energiei, transporturilor, contactelor digitale și interpersonale, ca exemplu de bună cooperare pragmatică și reciproc avantajoasă, cu potențialul de a promova pacea și stabilitatea în regiune;

27. își reiterează opinia potrivit căreia este necesară modernizarea uniunii vamale a UE, în special având în vedere peisajul geopolitic actual; subliniază că, pentru ca Parlamentul să își dea aprobarea la sfârșitul procesului, această modernizare va trebui să se bazeze

pe o condiționalitate strictă legată de drepturile omului și libertățile fundamentale, de respectarea dreptului internațional și a relațiilor de bună vecinătate;

28. salută progresele recente înregistrate în ceea ce privește facilitarea mobilității cetățenilor turci către UE prin intermediul cadrului de acordare a vizelor „în cascadă”; invită guvernul turc să abordeze obstacolele rămase care împiedică redeschiderea dialogului privind liberalizarea vizelor;

Calea de urmat în relațiile UE-Turcia

29. își reiterează opinia sa potrivit căreia guvernul turc a neglijat să ia măsurile necesare pentru a remedia deficiențele democratice fundamentale existente în țară și, prin urmare, susține că procesul de aderare a Turciei la UE nu poate fi reluat în circumstanțele actuale, în pofida apelurilor recente ale unor personalități relevante ale opoziției turce care pledează pentru reluarea angajamentului;

30. continuă să îndemne guvernul turc, instituțiile UE și statele membre să depună pe mai departe eforturi, dincolo de procesul de aderare blocat în prezent, pe baza concluziilor relevante ale Consiliului și Consiliului European și a condiționalității stabilite, în vederea stabilirii unui parteneriat mai strâns, mai dinamic și mai strategic;

31. îndeamnă toate celelalte instituții ale UE și statele membre să dea dovadă de fermitate în abordarea regresului democratic din Turcia;

32. își reafirmă angajamentul fără rezerve de a susține sprijinul acordat societății civile independente din Turcia;

°

° °

33. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Acesta este al doilea raport din actuala legislatură privind progresele înregistrate de Turcia ca țară candidată la aderarea la UE. Raportul analizează situația actuală și cele mai recente evoluții ale progresului către aderare al Turciei, precum și relațiile generale dintre UE și această țară. Negocierile de aderare cu Turcia stagnează din 2018, conform concluziilor Consiliului European. Raportul susține că, în pofida declarațiilor recente ale guvernului turc referitoare la angajamentul său pentru aderarea la UE, în ultima perioadă nu s-a încercat deloc să se reducă decalajul dintre Turcia și valorile și cadrul normativ ale UE, în jurul cărora este axat procesul de aderare, deoarece persistă legi și măsuri care restricționează statul de drept și drepturile fundamentale. Raportul solicită din nou să se pună capăt atacurilor constante la adresa drepturilor membrilor opoziției, denunțând în special situația CHP și a candidatului său la președinție, Ekrem İmamoğlu, a apărătorilor drepturilor omului, a avocaților, a ziariștilor, a artiștilor, a cadrelor universitare și a activiștilor societății civile, printre alții. Raportul critică dur tăcerea altor instituții ale UE și a multor state membre ale UE în contextul erodării statului de drept în Turcia, îndemnându-le să se exprime mai ferm în această privință. În concluzie, având în vedere absența îmbunătățirilor din partea autorităților turce în ceea ce privește regresul democratic din țară, raportul observă că Parlamentul nu are altă opțiune decât să reitereze că procesul de aderare a Turciei la UE nu poate fi reluat în circumstanțele actuale. Textul îndeamnă insistent guvernul Turciei și instituțiile și statele membre ale Uniunii Europene să depună mai departe eforturi pentru a stabili un parteneriat mai strâns, mai dinamic și mai strategic, dincolo de procesul de aderare care este blocat în prezent.

ANEXĂ: DECLARAȚIE PRIVIND CONTRIBUȚIILE

În conformitate cu articolul 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a inclus în raportul său contribuții privind aspecte care țin de subiectul dosarului, pe care le-a primit pentru elaborarea proiectului de raport de la următorii reprezentanți de interese care intră sub incidența Acordului interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu[1] sau de la următorii reprezentanți ai autorităților publice din țările terțe, inclusiv misiuni diplomatice și ambasade ale acestora:

1. Reprezentanți de interese care intră sub incidența Acordului interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu
European Commission - DG ENEST
European External Action Service (EEAS)
Delegation of the European Union to the Republic of Türkiye
European Committee of the Regions
Council of Europe
Ambassador of Spain to the Republic of Türkiye
Ambassador of France to the Republic of Türkiye
Ambassador of Denmark to the Republic of Türkiye
Embassy of Germany to the Republic of Türkiye
Permanent Representation of Greece to the EU
Permanent Representation of the Republic of Cyprus to the EU
UNHCR
UNICEF
EUROCITIES
The German Marshal Fund (GMF)
Carnegie Endowment for International Peace - Carnegie Europe
Turkish Industry and Business Association (TÜSİAD)
Antalya Industry & Business Association (ANSİAD)
Human Rights Association (İHD)
Human Rights Watch
Amnesty International
European Women’s Lobby
Reporters Without Borders (RSF)
International Press Institute (IPI)
Committee to Protect Journalists (CPJ)
International Federation for Human Rights (FIDH)
EuroMed Rights
Article 19
Friedrich Ebert Stiftung
Istanbul Political Research Institute (IstanPol)*
European Turkish Trade & Investment Council (ETTIC)*

[1] Acordul interinstituțional din 20 mai 2021 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind un registru de transparență obligatoriu (JO L 207, 11.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

Istanbul Bar Association*
Union of Turkish Bar Associations*
Human Rights Joint Platform (IHOP)*
KAOS GL*
Media and Law Studies Association (MLSA)*
Civic Space Studies Association (CSSA)*
Saturday Mothers*
Women's Coalition of Turkey*
Freedom of Expression Association*
Association for Monitoring Equal Rights (AMER)*
Hrant Dink Foundation*
* *Organization based in Türkiye*
2. Reprezentanți ai autorităților publice din țările terțe, inclusiv misiuni diplomatice și ambasade ale acestora
Ministry of Foreign Affairs of Türkiye
Ministry of Treasury and Finance of Türkiye
Ministry of Interior of Türkiye
Permanent Representation of the Republic of Türkiye to the EU
Grand National Assembly of Türkiye
Istanbul Metropolitan Municipality
Ankara Metropolitan Municipality
Muğla Metropolitan Municipality
Human Rights and Equality Institution of Türkiye (TİHEK)
Justice and Development Party (AK Party)
Republican People's Party (CHP)
Peoples' Equality and Democracy Party (DEM Party)
Nationalist Movement Party (MHP)
The Good Party (IYI)

Raportorul elaborează lista de mai sus pe propria răspundere.

Dacă în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcția lor ori prin ambele, raportorul declară că a transmis persoanelor fizice în cauză Avizul nr. 484 al Parlamentului European privind protecția datelor (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), care stabilește condițiile aplicabile prelucrării datelor lor cu caracter personal și drepturile legate de prelucrarea respectivă.